

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

An ex fine omnes actus pensari debeant, A

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

*In princip.
cap. 25. in
Tom. 3.*

*Hier. ad pri-
mum caput
Ezech. ad
locum.*

*Et scintilla
quasi aspe-
ctus aëris
rudentis.
In tom. 5.*

*Responsio
secundum
alios.*

naturaliter. Quare naturaliter, & quare naturaliter dicitur? Quia talis fuit motus naturæ humanæ in prima conditione, in qua creati sine vitio sumus, quæ propriè natura dicitur. Fuit enim homo creatus in voluntate rectus. Vnde in lib. de fide ad Petrum scriptum est. Firmissime tene primos homines bonos, & rectos esse creatos cum libero arbitrio, quo possent si vellent propria voluntate peccare: eosque non necessitate, sed propria voluntate peccasse. Recte ergo dicitur homo naturaliter velle bonum, quia in recta & bona voluntate conditus est. Superior enim scintilla rationis, quæ etiam (vt ait Hier.) in Chain nõ potuit extinguì, bonum semper vult, & malum semper odit. Alium autem dicunt motum esse quo mens relicta superiorum lege subiicit se peccatis, eisque oblectatur. Iste motus, vt aiunt, antequam adfit alicui, gratia dominatur & regnat in homine, alterumque deprimit motum: vterque tamen ex libero arbitrio est. Veniente autem gratia ille malus motus eliditur, & alter naturaliter bonus liberatur, & adiuuatur vt efficaciter bonum velit. Antè gratiã verò licet naturaliter homo velit bonum, non tamen absolute concedi oportet bonam habere voluntatem, sed potius malam. Alii autem dicunt vnã esse voluntatem, id est, vnũ motum, quo naturaliter vult homo bonum, & ex vitio vult homo malum, eoque delectatur: & in quantum vult bonum, naturaliter bonus est, in quantum malum vult, malus est.

AN EX FINE OMNES ACTVS PEN-
sari debeant, vt simpliciter boni vel mali dicantur.

DISTINCT. XL.

POST hæc de actibus adiciendum videtur: Verum & ipsi ex fine, sicut voluntas, pensari debeant boni vel mali. Licet enim secundum quosdam, omnes boni sint in quantum naturaliter sunt:

non

non tamen absolutè dicēdi sunt omnes boni, nec omnes remunerabiles: sed quidā simpliciter mali dicuntur, sicut & alii boni. Nam simpliciter ac verè sunt boni illi actus, qui bonam habent causam & intentionem, id est, qui voluntatem bonam committantur, & ad bonum finem tendunt: Mali verò simpliciter dici debēt, qui perversam habent causam & intentionem. Vnde Ambr. ait, affectus tuus operi tuo nomen imponit. Et Aug. super Ps 31. Nemo cōputet bona opera sua ante fidem. Ita enim videntur mihi esse vt magnę vires, & cursus celerimus præter viam: quia vbi ipsa fides non erat, bonum opus non erat. Bonum enim opus intētio facit, intentionem fides dirigit. Non valde attendas quid homo faciat, sed quid cum facit, attendat, quo lacertos optimę gubernationis dirigat. His testimoniis insinuari videtur, ex affectu & fine opera bona esse vel mala. Quib. consonat quod veritas in Euangelio ait. Non potest arbor bona fructus malos facere, neque arbor mala fructus bonos facere. Nomine arboris non natura humanę mentis, sed voluntas intelligitur: quę si mala fuerit, non bona, sed mala opera facit: si vero bona fuerit, bona non mala opera facit.

Vtrum omnia opera hominis ex affectu, & fine sint bona vel mala.

Sed quæritur. Vtrum omnia opera hominis ex affectu, & fine sint bona vel mala? Quibusdā ita videtur esse, qui dicūt omnes actus esse indifferentes, vt nec boni nec mali per se sint, sed ex intentione bona, bonus, & ex mala malus sit omnis actus. Secundū quos quilibet actus potest esse bon⁹ si bona intentione geratur. Aliis a. videtur, quod quidam actus in se mali sint ita, vt nō possint esse nisi peccata etiam si bonā habeant causam: & quidā in se boni ita, vt etsi malā habeant causam, non tamen boni esse desinant. Quod testimonio Aug. confirmant,

Ambr. lib.

13 offic. c. 30.

ad princip.

tom. 1.

August. To-

mo 8. prefa-

tionē ad il-

lum Psal. 31.

ante mediū.

Matth. 7. 8.